

Näringsdepartementet

n.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar avseende naturvårdsverkets förslag på jakttider, N2020/01735/FJR

Sámiid Riikkasearvi (SSR) har beretts tillfälle att avge yttrande över Naturvårdsverkets förslag till Jaktidsöversyn. Med anledning härav avger SSR följande yttrande.

SSR:s inställning

SSR lämnar enbart övergripande kommentarer på naturvårdsverkets preliminära förslag. Utöver de övergripande kommentarerna så vill SSR särskilt påtala vikten av att belysa konsekvenserna för renskötseln exempelvis vid förlängda jakttider.

SSR har ingen erinran på förslaget i de delar som berör områden utanför renskötselområdet.

Övergripande kommentarer på förslaget

Av sammanfattningen framgår att förslaget tagits fram utifrån att det finns ett behov av att se över dagens gällande jakttider. Förslaget utgår från ny kunskap och syftar till att ta fram enhetliga och mer sammanhållna jakttider. SSR delar naturvårdsverkets uppfattning att det finns ett behov av enhetliga föreskrifter som är tydliga. SSR vill dock poängtera att en likriktning av föreskrifterna inte får påverka förutsättningar för en adaptiv regional förvaltning negativt.

Dagens viltförvaltning ska bygga på en adaptiv förvaltning där fler parametrar vägs in. Syftet med en adaptiv ekosystembaserad förvaltning är att skapa effektmål som går att mäta

Stora delar av Naturvårdsverkets bedömningar i förslaget grundar sig på Art-habit direktivet samt Fågeldirektivet. SSR vill här lyfta fram att Art-habitatdirektivets övergripande syfte är att säkerställa den biologiska mångfalden. Art- och habitatdirektivets ingress innehåller följande. "Eftersom huvudsyftet med detta direktiv är att främja att den biologiska mångfalden bibehålls med beaktande av ekonomiska, sociala, kulturella och regionala behov, bidrar direktivet till det övergripande målet, som är hållbar utveckling." I artikel 2.3 anges att "åtgärder som vidtas i enlighet med detta direktiv skall ta hänsyn till ekonomiska, sociala och kulturella behov och till regionala och lokala särdrag". Enligt EU-domstolens fasta praxis om tolkningsprinciper, har det angivna syftet med direktivet betydelse vid tolkningen av andra artiklar i direktivet. SSR anser att hänsyn måste tas till såväl de socioekonomiska som de ekologiska värdena samt särskild hänsyn till de speciella förutsättningarna som råder inom renskötselområdet, även vid beslut om jakttider.

SSR:s erfarenhet av allmän licensjakt såsom det sker idag, är att jaktens utförande är inte nödvändigtvis gynnar renskötselns intressen avseende bland annat i områden där jakt och renskötsel bedrivs samtidigt.

Särskilt om jakttid, älg

Som en av grunderna för den utökade jakttiden framgår att naturvårdsverket vill effektivisera älgjakten samt öka avskjutningen, och att detta ska ske genom ökade jakttider. SSR ställer sig dock frågande till om aktuella förändringar verkligen kommer att leda till önskad målluppfyllelse i detta avseende. Naturvårdsverket beskriver själv svårigheterna att uppnå önskat jaktryck och avskjutning. Inom renskötselområdet påverkas avskjutningen bland annat av terrängens beskaffenhet och att flera områden ligger i väglöst land. SSR menar att dessa hinder kvarstår trots utökad jakttid.

Förslaget avseende förlängd jakttid för älg måste också vägas mot hur det påverkar renskötseln och rennäringens bedrivande. I områden ovan odlingsgräns samt på renbetesfjällen måste en bedömning ske om förslaget medför några inskränkningar i samebymedlemmarna jakträtt tillika renskötselrätten. SSR stödjer förslaget om en fast tidpunkt för älgjaktens starttid. SSR ställer sig inte bakom förslaget till förlängd sluttid för älgjakt, utan anser att en ökad avskjutning kan ske genom andra åtgärder exempelvis ökad tilldelning.

Vad som framförts avseende utökade jakttider gäller även för förslagen om utökade tider för träning med jakthund m.m.

Särskilt om beskrivningen av jakt ovan odlingsgränsen och på renbetesfjällen

Av bakgrundsbeskrivningen avseende jakt på dalripa/ripa så redogör naturvårdsverket för förutsättningarna för jakt på "statens mark" ovan odlingsgränsen och på renbetesfjällen samt rennäringens bestämmelser om upplåtelse (31-34 §§). Av texten framgår att länsstyrelserna beslutar i frågan om dessa upplåtelser.

SSR vill här lyfta fram följande. SSR:s utgångspunkt är att jakträtten inom dessa områden i huvudsak är för samernas uteslutande begagnande, det vill säga att samebyarnas jakträtt utgör en självständig jakträtt och är ej någon av staten upplåten rätt. Detta synsätt stämmer väl överens med såväl domstolspraxis, förarbeten och naturligtvis genom urminnes hävd upparbetade rättigheter. Högsta domstolen har också i det så kallade Girjasmålet fastställt att staten inte har någon jakt eller fiskerätt inom området. SSR anser att detta förhållande är gällande inom hela renskötselområdet. SSR:s uppfattning är att detta måste framgå i bakgrundsbeskrivningen.

SSR anser att det också bör framgå av texten att det råder särskilda förutsättningar för statens förvaltning av mark som finns ovanför odlingsgränsen respektive på renbetesfjällen, d.v.s. inom de områden som är särskilt avsatta för rennäringen. Det pågår fortfarande en diskussion om hur denna mark ska och får användas. Det rör sig om en intensiv och pågående diskussion som kretsar kring renskötseln och samebyarnas intressen och rättigheter ställt mot statens möjlighet att förfoga över aktuella områden.

SSR ställer sig inte bakom den förlängda jakttiden för dal/fjällripa inom Jämtlands län.

SSR har ingen erinran på förslaget i de delar som berör områden utanför renskötseområdet.

Sámiid Riikkasearvi

Jenny Wik Karlsson
Förbundsjurist